

Tuberculosi en aus rapinyaires de Mallorca

07/2010 - Ciència Animal.

Aquest treball ha estudiat la incidència de la tuberculosi aviària en aus rapinyaires de l'illa de Mallorca que havien arribat malaltes o ferides al Consorci per a la Recuperació de la Fauna de les Illes Balears (COFIB) entre els anys 2004 i 2007. Es va observar mitjançant cultiu i anàlisi molecular que el 2,4% d'elles presentaven infecció per *Mycobacterium avium*, amb més freqüència entre xoriguers comuns. Aquesta prevalença és similar a la detectada prèviament a Holanda, encara que la taxa d'infecció podria ser major ja que només es van analitzar aus amb lesions macroscòpiques. Les rapinyaires podrien haver-se infectat a través de l'aigua o de l'aliment, encara que, com algunes espècies són migratòries, podrien haver-se infectat en altres indrets.

Exemplar juvenil de xoriguer comú (*Falco tinnunculus*). Imatge: Javier Millán.

La mycobacteriosi o tuberculosi aviària és una malaltia infecciosa crònica causada per diferents espècies de bacteris, normalment pertanyents al complex *Mycobacterium avium*. De 2004 a 2007, es necropsiats 589 aus rapinyaires al Consorci de Recuperació de la Fauna de les Illes Balears (COFIB), situat a Mallorca, on havien arribat malaltes o mortes. De 12 espècies representades, es van estudiar 297 xoriguers vulgars (*Falco tinnunculus*), 109 xot (*Otus scops*), 75 òlibes (*Tyto alba*), 58 mussols nois (*Asio otus*), 27 falcons pelegrins (*Falco peregrinus*) i 13 àguiles calçades (*Hieraaetus pennatus*), entre altres.

Es van observar lesions macroscòpiques en 14 aus (2.4%), que havien estat trobades en diverses localitzacions de Mallorca: 12 xoriguers (4.0%), un xot (1.7%) i un mussol banyut (0.9%). Cinc d'aquestes aus havien arribat per haver estat atropellades, mentre que altres nou havien estat trobades debilitades. D'aquestes últimes, una tenia lesions d'escopeta mentre que les altres no presentaven cap lesió traumàtica i només es va observar en elles diferent grau de emaciació. Amb l'excepció d'un xoriguer que va sobreviure vuit mesos després d'arribar, les altres aus van morir en pocs dies (normalment 1 o 2, amb una mitjana de 11.8 hores de supervivència). En necròpsia, aquestes rapinyaires presentaven nòduls de mida des cap d'agulla a 1 cm en diàmetre en diversos òrgans, fonamentalment en fetge, melsa i intestí. Aquests òrgans afectats van ser sotmesos a estudis bacteriològics i identificació molecular per PCR, el que va confirmar la infecció en tots els casos per *Mycobacterium avium* subsp. *avium*.

La prevalença observada és similar a la que s'havia descrit a Holanda en l'únic treball previ semblant, encara que en el nostre cas la prevalença real podria estar subestimada perquè només es va realitzar cultiu en les aus amb lesions macroscòpiques i podria haver aus recentment infectades que no haguessin desenvolupat encara semblants lesions. La caracterització molecular amb un set de sis loci Miru-VNTR va demostrar la presència de sis diferents genotips, el que indicaria la presència de diversos focus d'infecció. És la primera vegada que s'usa aquest tipus d'anàlisi molecular en animals per genotip *M. avium avium*. No s'ha trobat cap agregació espacial o temporal dels casos ni dels perfils de VNTR. L'origen més probable de la infecció per aquestes rapinyaires seria l'aigua o aliments (coloms, rosegadors, ...), encara que el reservori de mycobacteris a Mallorca segueix sent desconegut. Com algunes aus són migratòries, fins i tot podrien haver-se infectat fora de les Illes Balears.

Aquest treball ha estat desenvolupat per Javier Millán, investigador del Servei d'Ecopatologia de Fauna Salvatge (SEFaS) de la Universitat Autònoma de Barcelona, en col·laboració amb la Fundació Natura Parc i el Consorci de Recuperació de la Fauna

de les Illes Balears (Santa Eugènia , Illes Balears) i el Centre de Vigilància Sanitària Veterinària (Visavet) de la Universitat Complutense de Madrid.

Javier Millán Gasca

Departament de Medicina i Cirurgia Animals

Servei d'Ecopatologia de Fauna Salvatge (SEFaS)

"Avian mycobacteriosis in free-living raptors in Majorca Island, Spain". Millán J, Negre N, Castellanos E, de Juan L, Mateos A, Parpal L, Aranaz A. (2010). Avian Pathology 39:1-6.